

Veredelen is voor Herbert Oudshoorn

Voor Herbert Oudshoorn uit Rijpwetering is Plantarium één van de hoogtepunten van het jaar. Als veredelaar maakt hij al jaren deel uit van de combinatie Future Plants en de Boskoopse tentoonstelling is het evenement bij uitstek om nieuwe soorten bij de kwekerij te promoten.

Tekst en foto's: Wim Ciggaar

Vijfentwintig jaar geleden kocht Herbert Oudshoorn even buiten Rijpwetering een stukje grasland van 1,3 ha, liet de koeien die daar graasden afvoeren en ontgon het land (zanderige veengrond) in drie stukken tot een bruikbare tuin voor de teelt van vaste planten. Daarmee ging een droomwens in vervulling want al was hij hovenier van beroep, de plantjes waar hij van jongs af aan mee bezig was bleven trekken.

MET NIKS BEGONNEN

Herbert Oudshoorn over die beginperiode: "Ik ben echt met niks begonnen en samen met mijn neef reed ik 's zaterdags de sortimentskwekers af om leuke dingen te vinden waar we wat in zagen. Ik heb altijd al plantjes willen telen die een ander niet had en ben van begin af aan al een beetje aan het kruisen geweest. Die lijnen van nu zijn er door de jaren heen gewoon een beetje ingegroeid. Mijn eerste teelt was een hoekje Phloxen voor de snij en al snel daarna Thalictrum. Dat was drie jaar lang een goudmijn en het stelde me in staat om ander materiaal te kopen. Belangrijkste activiteit anno 2010 is het samen met Aad Geerlings managen van het Future Plants-project, want met kweken alleen kun je het niet meer verdienen. Zoals bekend houdt Future Plants zich bezig met het op de markt brengen van nieuwe vaste planten. Participanten zijn Aad Geerlings, Joke Zoet en Piet Oudolf en mijn persoontje als veredelaars."

LANGE ADEM

Het kruisen van planten waarmee hij zich kan onderscheiden heeft Herbert Oudshoorn bepaald geen windeieren gelegd. "Zo zijn we

Herbert Oudshoorn: 'Elke plant heeft zijn eigen geheimpje. Als je dat weet te ontfoetselen is de rest gewoon appeltje-eitje'

.....

'Lukt het veredelen linksom niet, dan maar rechtsom'

.....

bezig een lage Monarda-lijn te ontwikkelen en dat lijkt aardig te lukken. Daarnaast een Sedum-lijn, een Papaverlijn, waaronder een serie geruffelde typen (inclusief een spierwitte) en een lijn lage papavers. Ook de lichtblauwe Perovskia Little Spire, een exclusief product van ons, kent een gestage mondiale groei en heeft zichzelf bewezen. Een ander product waarin we veredelen is Aстранtia, waar we een methode hebben weten te ontwikkelen om het product goed op de pot te kweken. Het is een plant voor een klein publiek, dat in de winkel voor € 6,99 in de pot wordt aangeboden. Verder hebben we een heel selectieprogramma in de Campanula's gehad, een paar lage Eupathoriums (Baby Joe en Phantom), Geranium Thumping Heart, Helleborus Apricot Beauty en Aster Blue Autumn. Daar hebben we gekruist met hoge soorten die geen bladproblemen kenden met als resultaat een aster zonder bladproblemen." Een onderling verband tussen al die soorten bij het kruisen is er volgens Herbert Oudshoorn niet. "Wat me meer bezighoudt is de vraag waarom een plant iets niet doet. Wat

zijn de mogelijke oorzaken? Wat heb ik, waar moet ik 't zoeken en wat moet ik inbrengen? Daarnaast moet je een lange adem hebben en voor de rest is het gewoon puur toeval."

SUCCESNUMMERS

Grootste succesnummers qua verkoop zijn Perovskia Little Spire en Sedum Xenox. Herbert Oudshoorn: "Bij de Sedums hebben we zo'n acht soorten op de markt geïntroduceerd met als grootste succesnummer Xenox. Dat is een echte winner. Hij valt niet uit elkaar, heeft een bepaalde gloed over zijn blad die 'm jaarrond mooi doet zijn. Valt gewoon op in het assortiment vanwege zijn heel mooie ronde vorm. Derde succesnummer zijn de Monarda's die eraan zitten te komen. Is door zijn compacte vorm een compleet andere plant die nog nooit in een tuincentrum te zien is geweest. We hebben er nu één in de kleur rozerood en willen dat uitbreiden naar paars,rood en wit. De resultaten weten we over een paar weken als de eerste zaailingen bloeien. Ze zijn niet meeldauwresistent maar in elk geval wel meeldauwarm. Heel belangrijk is dat een plant niet in de stress moet komen voordat hij gaat bloeien. Dan heb je namelijk geen meeldauw. Vierde en laatste succesnummer is de Papaver met zijn geruffelde en lage typen."

NIET LUCRATIEF

Het veredelen van vaste planten is volgens Herbert Oudshoorn niet bepaald een lucratieve bezigheid. "Het is, zo vat hij samen, gewoon een hobby, een beetje -zo nu en dan flink- uit

Oudshoorn een kwestie van gevoel

de hand gelopen hobby. Het allerbelangrijkste bij het veredelen is het ernaar kijken. Elke dag moet je het gewas zien. Elke dag gebeurt er wat anders en elke plant heeft zijn eigen geheimpje. Als je dat weet te ontzutselen is het voor de rest gewoon appeltje-eitje. Een vetpot is het echter niet en zal het nooit worden ook. Althans niet voor ons soort veredelaars. Misschien wel voor de professionals, al kun je je ook daar afvragen of ze werkelijk zoveel verdienen. Om alleen al het personeel te kunnen betalen moeten er heel wat plantjes verkocht worden.

KNELPUNTEN

Dat ook de vaste plantenveredeling met de nodige knelpunten geconfronteerd wordt laat zich raden. "Vaak, aldus Herbert Oudshoorn, is het een kwestie van lukt het linksom niet, dan maar rechtsom. Soms kun je planten niet zaaïen omdat ze steriel zijn. Daar doe ik dan gewoon niets mee. Een ander aspect is dat elke plant zijn eigen groeikracht heeft. De vraag is alleen of hij bij jou op de juiste plaats staat. Waar het om gaat is na te gaan waar zo'n plant in de natuur groeit. Belangrijk is ook hoe hou je het artikel aantrekkelijk voor het verkoopkanaal. Zelf heb ik in al die jaren veredelen nooit iets opgeschreven. Veredelen is voor mij een soort gevoel. Je moet kijken of plantensoorten bij elkaar passen en als dat het geval is laten we de bijtjes het werk doen en is het verder een kwestie van afwachten. Vaak zitten er uiteindelijk maar één of twee afwijkingen in. Dat zie je zo in het zaaïbakje. De rest gooien we dan meteen weg. Overigens leveren ook mutanten heel interessant kruisingsmateriaal op."

Perovskia 'Little Spire' kent qua afzet een gestage mondiale groei en heeft zichzelf bewezen

KIJKSHOW

Voor een veredelaar als Herbert Oudshoorn is Plantarium een leuke kijkshow en een gelegenheid bij uitstek om planten te promoten bij de kwekerij. "Het allerbelangrijkste is dat je in de gelegenheid bent om met al die bezoekers in contact te komen. Tegenwoordig zitten ze allemaal te mailen en ken je niemand meer, terwijl iedere kwekerij zijn eigen verhaal heeft en zijn

eigen lijnen. Onze soorten staan dit jaar zowel in de stand van het CNB Greenteam als Future Plants, maar ook Vitro Westland showt planten van ons. We hopen dit jaar met Sedums te komen (al of niet bloeiend), Persicaria Fat Domino (een toppertje), Coreopsis Little Sundail en Monarda Creanberry Lace. Voor de rest is het afwachten geblazen. Het is pas eind juli en de komende weken moet duidelijk worden wat er nog meer in het showstadium gebracht kan worden."

TOEKOMSTPERSPECTIEF

Volgens Herbert Oudshoorn is er voor de introductie van nieuwe vaste planten een toekomst weggelegd, mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden. "Als hybridiseurs, zo zegt hij tot besluit, moeten we er met zijn allen op toezien dat we alleen goede planten introduceren. Doe je dat niet, dan wordt je daar gegarandeerd op afgerekend. Ook moet je geen look-a-like (willen) introduceren. Belangrijk is ook dat het CNB Greenteam, Mc Gregor Plant Sales, Florexp, Vitro Westland, Gebr. Alkemade en Future Plants intensief met elkaar overleggen en veel zaken samen in de markt zetten. Samen vormen we een mondiale combinatie waardoor (h)erkenning van de gehele Future Plants-lijn mogelijk is geworden. De kennis zit niet bij die professionals aan de overkant, maar hier in Nederland bij de veredelaars. Wij zijn jaren met een plantje bezig en zijn in staat de klant de broodnodige feedback te verlenen."

Henk de Jong (l) en Herbert Oudshoorn: Twee liefhebbers in hart en nieren